

memo

aan: Thius

van: SAB

projectnummer: 220438

datum: 28 januari 2025

betreft: Milieuaspect geur met betrekking tot het project Gildeland te Lienden

Inleiding

Tussen het Gildeland en het winkelcentrum Timmer te Lienden bestaat het voornemen om een terrein van circa 1,7 hectare te ontwikkelen ten behoeve van woningbouw. Het voorgenomen project is niet mogelijk binnen de huidige juridisch-planologische kaders. Om die reden is het doorlopen van een planologische procedure noodzakelijk om de ontwikkeling mogelijk te maken. In het kader van deze procedure is beschouwing van het aspect agrarische geurhinder benodigd. Een veehouderij aan de Vogelenzangseweg 23 bevindt zich namelijk in de nabijheid van de ontwikkellocatie. De navolgende afbeelding geeft het projectgebied weer ten opzichte van de veehouderij.

Ontwikkellocatie (rood omkaderd) ten opzichte van de naastgelegen veehouderij (bruin vlak)

Normen en afstanden

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) worden twee soorten dieren onderscheiden. Landbouwhuisdieren met een geuremissiefactor en landbouwhuisdieren zonder een geuremissiefactor.

- Landbouwhuisdieren met een geuremissiefactor worden Odour Unit-dieren (ou-dieren) genoemd. Met behulp van de geuremissiefactor kan de geurbelasting van deze dieren op een geurgevoelig gebouw worden berekend. Het totaal aantal dieren en het stalsysteem bepaalt de emissie. Het Bkl stelt standaard- en grenswaarden aan de geurbelasting.
- Landbouwhuisdieren zonder een geuremissiefactor worden vaste afstand dieren (va-dieren) genoemd. Voor deze dieren geldt een vaste afstand vanaf het emissiepunt van een dierenverblijf tot de gevel van een geurgevoelig gebouw. Deze vaste afstand staat los van het dierenaantal.

De locatie valt binnen de gemeente Buren. Deze gemeente is binnen een concentratiegebied gesitueerd (bijlage 1 Meststoffenwet). Artikel 22.96 van het tijdelijke omgevingsplan (Bruidsschat) legt het volgende vast: als het gaat om een nieuw te bouwen geurgevoelig object gelden de afstanden tot waar een gevel mag komen. Onderstaande tabel geeft de afstanden weer vanuit artikel 22.101 van het tijdelijk omgevingsplan.

Normen en afstanden volgens het tijdelijk omgevingsplan (Bruidsschat)– dieren zonder geuremissiefactor

Landbouwhuisdieren	Bebouwingscontour geur	Afstand
Va-dieren (geldt voor melkvee, jongvee, paarden en konijnen) – vanaf het emissiepunt dierenverblijf tot geurgevoelig gebouw	Binnen	100 meter

De gemeente Buren heeft nog geen bebouwingscontour vastgesteld in haar omgevingsplan. Omdat de locatie onderdeel uitmaakt van de verkeerskundige bebouwde kom en ruimtelijk gezien ook vrijwel geheel omsloten wordt door stedelijke functies wordt uitgegaan van een situatie binnen de bebouwde kom/de bebouwingscontour geur.

Op basis van het Bkl gelden de onderstaande normen en afstanden.

Normen volgens het Bkl – dieren met geuremissiefactor

Landbouwhuisdieren	Bebouwings- contour geur	Niet Concentratiegebied - Standaardwaarde	Niet Concentratiegebied - Grenswaarde
Ou-dieren (geldt voor varkens, pluimvee, vleeskalveren, geiten en schapen) – vanaf het emissiepunt tot geurgevoelig gebouw	Binnen	2 ouE/m ³	8 ouE/m ³

Normen en afstanden volgens het Bkl – dieren zonder geuremissiefactor

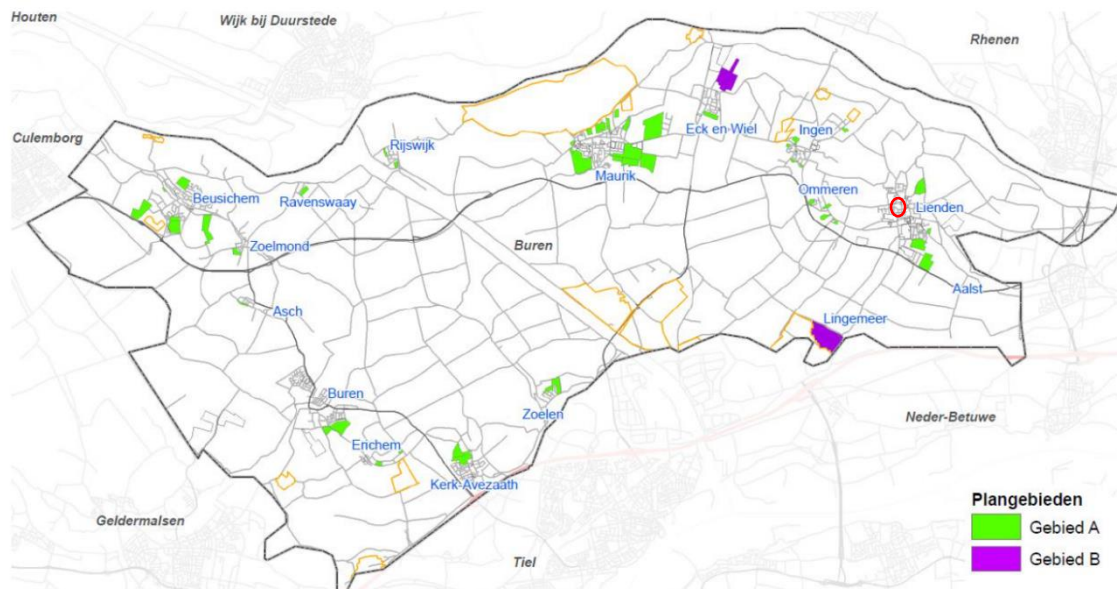
Landbouwhuisdieren	Bebouwingscontour geur	Standaardgrens	Ondergrens
Va-dieren (geldt voor melkvee, jongvee, paarden en konijnen) – vanaf het emissiepunt dierenverblijf tot geurgevoelig gebouw	Binnen	100 meter	50 meter
Alle dieren (geldt voor alle andere veehouderijtypen) - gevel-tot-gevel afstand	Binnen	50 meter	50 meter

Als zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen dit rechtvaardigen kan van de ondergrens worden afgeweken (artikel 5.117 Bkl).

Een gemeente mag gebruik maken van de mogelijkheid die de Omgevingswet biedt om, binnen afgesproken bandbreedtes, af te wijken van de wettelijke normen. De bovenstaande normen zijn niet van toepassing voor ruimte-voor-ruimte woningen en geurgevoelige gebouwen met functionele binding of geen functionele binding meer op of na 19 maart 2000. Voorliggend initiatief valt niet binnen deze twee uitzonderingen.

Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de gemeente Buren gebruik gemaakt van de mogelijkheid om af te wijken van de toen geldende wettelijke normen uit de Wet geurhinder en veehouderij. Dit is gebeurd in de vorm van de 'Verordening geurhinder en veehouderij', die op 14 december 2010 is vastgesteld. Op 19 februari 2019 is de verordening aangepast. Daaruit blijkt dat de locatie geen specifieke normering kent. Omdat de geurverordening geen bepaalde waarde toekent aan de ontwikkellocatie is de standaardwaarde van 2,0 ouE/m³ voor ou-dieren van toepassing in voorliggende situatie. De geurverordening wijzigt niet de wettelijke afstanden ten opzichte van va-dieren en alle andere dieren.

Daarmee zijn de wettelijke normen uit het Bkl en de Bruidsschat voor va-dieren leidend. Navolgende afbeelding geeft de kaart weer die bij de verordening behoort.

Kaart behorende bij de geurverordening, waarbij het besluitgebied globaal in rood is omcirkeld

Er gelden daarom de volgende normen voor het besluitgebied gelegen binnen de bebouwde kom. De standaardwaarden worden aangehouden:

- 2 ou_E/m³ voor ou-dieren, 100 meter va-dieren en 50 meter bij overige dieren.

Beschouwing veehouderij Vogelenzangseweg 23

Op de website I-GO veehouderijen is de Kernregistratie dierverblijven van de provincies Gelderland, Limburg en Noord-Brabant en de regio Twente opgenomen. Hierin worden gegevens uit vergunningen en meldingen van veehouderijen geregistreerd.

Op I-GO veehouderij heeft de bovengenoemde veehouderij een vergunning voor 30 dieren die onder de diercategorie 'melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar' vallen. Dat zijn vaste-afstanden dieren, waarbij het Bkl het geldende wettelijk kader vormt. Er geldt in voorliggende situatie dan ook een te hanteren standaardgrens van 100 meter en een ondergrens van 50 meter. Als zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen dit rechtvaardigen kan van de ondergrens worden afgeweken. De afstandsnorm wordt gemeten vanuit het emissiepunt tot aan het geurgevoelige gebouw. In voorliggende situatie gaan we uit van de afstand van het bouwvlak tot aan de gevel van een woning conform het nu aanwezige stedenbouwkundig plan.

Navolgende afbeelding laat zien dat de (standaard)afstand van 100 meter in voorliggende situatie wordt overschreden. Over de helft van het plan ligt deze 100 meter contour. Tegelijkertijd laat de tweede afbeelding die op navolgende pagina is opgenomen zien dat de ondergrens afstand tussen het bouwvlak van de veehouderij en de beoogde woningen voldoende groot is om aan de ondergrens van 50 meter te kunnen voldoen. Daarmee wordt niet voldaan de standaardafstand vanuit het Bkl en de Bruidsschat. Echter wordt voldaan aan de ondergrens die het Bkl bevat voor de minimaal aan te houden afstand.

Afbeelding 100 meter grens rondom bouwvlak veehouderij met verkavelingssuggestie

Afbeelding 50 meter ondergrens afstand rondom bouwvlak veehouderij met verkavelingssuggestie

In het Omgevingsplan kan (gemotiveerd) worden afgeweken van de standaardwaarde van 100 meter. Dit moet echter daadwerkelijk in het Omgevingsplan worden opgenomen. Voor dit project wordt deze keuze niet gemaakt. Gelet op de contouren is onderbouwing benodigd waarom 50 meter een acceptabele afstand is en waarom de afstand van 100 meter vanuit de Bruidsschat van ondergeschikt belang is.

...

Voor de veehouderij geldt dat aan de noord-, zuid- en oostzijde reeds bestaande geurgevoelige gebouwen gevestigd zijn op kortere afstand dan de beoogde afstand van de nieuwbouw. Op het adres Vogelenzangseweg 21 (noordzijde) ligt namelijk een bestaande burgerwoning dicht bij de veehouderij dan de beoogde ontwikkeling. De afstand bedraagt tussen de bouwvlakken bedraagt 3 meter en tot aan de gevel van de bestaande woning is de afstand 18 meter. Het bouwvlak van het bedrijf aan de Verbrughweg 38 (oostzijde) ligt op een afstand van 37 meter, de gevel ligt op circa 40 meter. Het bouwvlak van het bedrijf Vogelenzangseweg 23b (zuidzijde) ligt op een afstand van 19 meter, de gevel ligt ook op 19 meter.

...

Vanaf de stallen (emissiepunt) is de afstand tot aan het dichtstbijzijnde geurgevoelige gebouw in het besluitgebied circa 70 meter. De stallen zijn namelijk aan de zuidkant van het bouwvlak van de veehouderij gesitueerd. De Omgevingsdienst heeft geconstateerd dat de dieren van april tot en met november dag rond staan op een ander gelegen perceel. Alleen in de wintermaanden staan de dieren op stal. Tijdens de periode dat de dieren buiten staan vinden er geen grote andere werkzaamheden plaats op het bedrijf. Er is derhalve hoe dan ook geen sprake van geurhinder tussen april en november. In de overige 4 maanden zijn de dieren wel op locatie, maar gezien het beperkt aantal dieren (30 dieren) en overige geurgevoelige gebouwen die dichterbij liggen, kan redelijkerwijs worden gesteld dat de eventuele geurhinder acceptabel is geacht ter plaatse van het besluitgebied.

Uit bovenstaande blijkt dat in alle relevante richtingen niet voldaan wordt aan de 50 meter als ondergrens voor de te hanteren afstand. Daarmee komen de ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderij vanuit het Bkl door de beoogde woningbouwontwikkeling niet in gevaar, omdat in alle relevante richtingen al geurgevoelige gebouwen dichterbij gelegen zijn. De afstand vanuit de Bruidsschat is weliswaar groter (100 meter), maar deze wordt hoe dan ook overschreden in de huidige situatie. Dit komt doordat de kortere afstand vanuit het Bkl al overschreden is. De afstand van 100 meter vanuit de Bruidsschat is derhalve niet maatgevend. Het bedrijf zal niet beperkt worden in haar bedrijfsvoering. Kortom, de veehouderij zit reeds op slot door de aanwezigheid van andere geurgevoelige gebouwen. Dit

geldt ook voor de andere agrarische activiteiten (mestopslag bijvoorbeeld) die aldaar kunnen plaatsvinden.

Conclusie

... Aan het Gildeland in Lienden is woningbouw beoogd, waarbij geldt dat op het adres Vogelenzangseweg 23 een veehouderij is gevestigd met een milieuvergunning voor het houden van jong- en melkvee. Op basis van het wettelijk kader in de vorm van het Besluit kwaliteit leefomgeving en de Bruidsschat geldt een standaard afstandsnorm van 100 meter. In het Bkl kan een afstandsnorm van 50 meter gelden als ondergrens. De standaard afstandsnorm kan niet worden gerespecteerd. De ondergrens daarentegen wel. Uit de analyse blijkt dat er bestaande geurgevoelige gebouwen liggen die dichterbij de veehouderij zijn gesitueerd dan de beoogde woningbouw. Deze zijn maatgevender om de planologische rechten van de veehouderij te beoordelen. De afstand van 100 meter vanuit de Bruidsschat is derhalve niet toonaangevend. Daarmee pleegt de beoogde ontwikkeling geen inbreuk op de milieurechten van het agrarische bedrijf aan de Vogelenzangseweg 23. De geurbelasting - op basis van de feitelijke situatie - is op de omliggende bestaande geurgevoelige gebouwen hoger dan de standaardwaarde en wordt tevens acceptabel geacht (geweest). De geurbelasting op de geprojecteerde woningen zal (net) voldoen aan de standaardwaarde vanuit het Bkl. Op basis van deze constatering is het te rechtvaardigen dat de woningbouw aan het Gildeland te realiseren is.